

Landbruks-og matdepartementet
Postboks 8007
0030 Oslo

Deres referanse

Vår referanse
2008/5231 422.0 OMD

Vår dato
6.11.2008

Uttalelse til forslag om innføring av hjemmel som gir fylkesmannen adgang til å pålegge kommunene rapporteringsplikt i saker etter jordloven og konsesjonsloven

Vi viser til Deres brev av 15. september 2008 angående høring på forslag om innføring av hjemmel som gir fylkesmannen adgang til å pålegge kommunene rapporteringsplikt i saker etter jordloven og konsesjonsloven.

Fylkeslandbruksstyret behandlet saken på møtet i dag, og etter avtale med departementet oversendes saken etter høringsfristen.

Kopi av møteboka for Oppland fylkeslandbruksstyrets er vedlagt. Fylkesmannens vurdering går fram av saksutredningen.

Kjell Joar Rognstad e.f.
fung. avdelingsdirektør

Olav Malmedal
senioringeniør

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift, iht. interne rutiner.

Vedlegg: Sak J/S – 6/2008 fra Oppland fylkeslandbruksstyre

Besøksadresse	Postadresse	Fakturaadresse	Telefon	Saksbehandler, innvalgtelefon
Statens Hus	Serviceboks	Fakturamottak SSØ	61 26 60 00	Olav Malmedal, 61266141
Storgata 170	2626 LILLEHAMMER	Postboks 4104	Telefaks	Elektronisk post
Lillehammer		2307 HAMAR	61 26 61 67	postmottak@fmop.no
			Org. nr.:	Internett
			970 350 934	http://www.fmop.no

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 06.11.2008

Sak nr.: J/S 6/2008

Saksbehandler: Olav Malmedal

Journal nr.: 08/5231

Uttalelse til forslag om innføring av hjemmel som gir fylkesmannen adgang til å pålegge kommunene rapporteringsplikt i saker etter jordloven og konsesjonsloven

Fylkesmannens forslag til vedtak:

Fylkeslandbruksstyret viser til saksutredningen og støtter fylkesmannens vurderinger.

Vedtak: Enstemmig som Fylkesmannens forslag til vedtak.

Bakgrunn:

Landbruks- og matdepartementet har sendt ut et forslag om innføring av hjemmel for å pålegge kommunene rapporteringsplikt i saker etter jordloven og konsesjonsloven. Kopi av høringsdokumentet er vedlagt.

Bakgrunnen for forslaget er at Landbruks- og matdepartementet har grunn til å tro at flere kommuner anvender regelverket feil eller ikke følger nasjonale retningslinjer ved behandling av saker etter jordloven og konsesjonsloven. Følgen av dette kan være at hensynene bak regelverket og nasjonale målsettinger settes til side, samt at sentrale rettssikkerhetslementer som likhets- og forutberegnelighetsprinsippet ikke alltid blir ivaretatt.

I forhold til jordloven berørte Syrstadutvalget i sin rapport "Klimaskifte for jordvernet" dette temaet, og anbefalte at det etableres en hjemmel for å pålegge kommunene å sende informasjon til Fylkesmannen om avgjørelser om omdisponering og deling etter bestemmelsene i jordloven. Tanken bak dette var at Fylkesmannen da kunne følge med på praktiseringen i kommunene og eventuelt fremme overprøvingssak i medhold av forvaltningsloven § 35 for fylkeslandbruksstyret dersom en mente at regelverket var anvendt feil, eller nasjonale retningslinjer ikke var fulgt.

Slik situasjonen er i dag er det tilfeldig hvilke saker Fylkesmannen får vite om tidsnok til at en kan vurdere overprøving dersom en ser at regelverket er anvendt feil eller avgjørelser ikke er i tråd med nasjonale retningslinjer. Når det gjelder omdisponerings- og delingssaker har Fylkesmannen i flere tilfeller kommet over slike saker ved høring på dispensasjon etter plan- og bygningsloven. Da kan tida for overprøving av jordlovsvedtaket ha gått ut, og en er avhengig av å frarå dispensasjon og eventuelt påklage dispensasjonsvedtaket. Det vil være noen av de samme hensyn som skal vurderes i en dispensasjonssak etter plan- og bygningsloven som i en delings-/omdisponeringssak etter jordloven, men jordloven har en del tilleggsmomenter blant annet i forhold til driftsenheten som plan- og bygningsloven ikke omfatter i samme grad. En vil derfor ikke kunne fange opp alle jordlovsakene som ikke er i tråd med nasjonale retningslinjer gjennom dispensasjonsuttalelser/klager.

For saker etter konsesjonsloven vil det være enda mer tilfeldig om Fylkesmannen får kjennskap til disse slik at en har mulighet for å vurdere om nasjonale hensyn er ivaretatt. Det finnes heller ingen

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 06.11.2008

Sak nr.: J/S 6/2008

Saksbehandler: Olav Malmedal

Journal nr.: 08/5231

rapportering som gir grunnlag for noen vurdering av kommunenes praksis på området. I høringsdokumentet omtaler departementet en undersøkelse av om kommunene fulgte retningslinjene for prisvurdering i konsesjonssaker og det ble konkludert med at prisvurderingen lå innenfor retningslinjene i 85 % av sakene. I regjeringens statusrapport "Soria Moria-erklæringen - to år etter" uttales det følgende om resultatet av undersøkelsen: "Kartleggingen danner grunnlag for tiltak for å gjøre virkemidlene mer effektive."

Departementet foreslår et tillegg til jordlova § 3, og § 3 første ledd fjerde punktum skal lyde:

"Fylkesmannen kan pålegge kommunane fortløpande å sende utskrift av alle avgjerder i ei eller fleire saker etter denne lova eller lov 28. november 2003 nr. 98 om konsesjon ved erverv av fast eiendom (konsesjonsloven) mv."

Fylkesmannens vurdering:

Fylkesmannen ser behovet for en slik hjemmel og er enig i forslaget slik det foreligger. Når det gjelder forutsetninger for å pålegge rapportering mener Fylkesmannen at terskelen for når hjemmelen kan tas i bruk ikke må være særlig høy.

Fylkesmannen ser at det kunne vært formålstjenelig å kunne pålegge rapportering uten at det forelå noen mistanke om feil praksis. Dette for å skaffe seg oversikt over hvordan praksisen er i tilfeldig utvalgte kommuner. En slik løsning vil kunne gi et riktigere bilde av praksisen i kommunene enn dersom det bare er mulig med rapporteringspålegg når det er mistanke om feil praksis. Dersom det bare er mulig å pålegge rapportering ved mistanke om feil praksis, må en regne med at kommunene til en viss grad tilpasser seg en rapportering og eventuelt skjerper praktiseringen i rapporteringsperioden.

Når det gjelder de administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget mener Fylkesmannen at et pålegg med oppfølging vil medføre en økt ressursbruk på området og kan ikke følge departementets vurdering med hensyn på besparelser. Ressursbruken vil klart avhenge av hvilken praksis det enkelte embetet legger seg på med hensyn på pålegg, og hvor stort saksomfang det er i kommunene. Dersom påleggene medfører flere overprøvinger vil ressursbruken fort kunne øke vesentlig, både for fylkesmannsembetene som førsteinstans og Statens landbruksforvaltning (SLF) som klageinstans.

Konklusjon

Fylkesmannen støtter det fremlagte forslaget, men mener at det må åpnes for å pålegge rapportering uten at det foreligger noen mistanke om feil praksis.

Fylkesmannen mener at de økonomiske konsekvensene for fylkesmennene er undervurdert og dersom tiltaket og medfører flere overprøvinger vil det kunne få ressursmessige konsekvenser både for fylkesmannsembetene som førsteinstans og for SLF som klageinstans.

MØTEBOK

for fylkeslandbruksstyret i Oppland

Møtedato: 06.11.2008

Sak nr.: J/S 6/2008

Saksbehandler: Olav Malmedal

Journal nr.: 08/5231

Kopi av saken sendes: Landbruks- og matdepartementet